

Pressmeddelande

Monica Sward
Pressekreterare
08 – 728 48 38
070 – 528 49 58
monica.sward@byggnads.se

Datum
2001-02-19

Sida
1/1

Till nyhetsdesken

Byggnads skriver öppet brev till beställarna om de pressade byggtiderna

- Svenska Byggnadsarbetareförbundets cirka 100 000 byggnadsarbetare vill inte vara med och bidra till att bygga hus som möglar.

Så inleds ett öppet brev som Byggnads skickat till kommuner, landsting, statliga myndigheter, byggföretag och byggherrar med anledning av den senaste tidens uppmärksamhet kring mögliga hus och vad som orsakat detta.

”Från Byggnads sida har vi länge varnat för konsekvenserna av pressade byggtider. I Hammarby Sjöstad upptäcktes möglet innan någon hade flyttat in, men hur många hus byggs just nu där det kommer att upptäckas först när folk har flyttat in? Hur många sjuka hus ska våra medlemmar tvingas bygga innan någon reagerar?” heter det bland annat i brevet.

- Anledningen till att vi nu skriver till Dig i egenskap av beställare är att vi vill peka på vad det får för konsekvenser om byggtiderna pressas alltför mycket. Vi vänder oss till Er som har upphandlingsansvar, ansvar för tidplaner, ansvar för arbetsmiljöplaner och arbetsmiljön under byggtiden. Vi vänder oss även till Er som är kvalitetsansvariga.
- Slutligen vill vi vädja till Er beställare att tänka på byggnadsarbetarna nästa gång Ni gör en beställning. Och till Er som är involverade på alla nivåer i byggverksamheten vill vi rikta en uppmaning att inte göra några utfästelser om när ett byggprojekt beräknas vara färdigt att tas i bruk.
- Låt byggprocessen ta den tid den behöver, det är en förutsättning för en acceptabel arbetsmiljö samt att det höjer kvaliteten på produktionen. Vi vill arbeta under drägliga förhållanden, bevara vår yrkes stolthet och lämna ett färdigt bygge med gott samvete.

För frågor, ring förbundsordförande Ove Bengtsberg på tel 070-590 40 37.

**Öppet brev till kommuner,
landsting, statliga myndigheter,
byggföretag och byggherrar**

Svenska Byggnadsarbetareförbundets cirka 100 000 byggnadsarbetare vill inte vara med och bidra till att bygga hus som möglar.

Men med de pressade byggtider som numera råder i branschen – och som dessutom blivit ett konkurrensmedel – tvingas vi bygga in fukt i husen. Mattor läggs in på golv som inte hunnit torka ordentligt och fukten byggs in i väggarna.

Resultatet blir sjuka hus. Det drabbar de som ska bo och arbeta i de färdiga husen. Det drabbar barn som ska vistas i skolor och förskolor med mögel. Kort sagt, det drabbar alla!

Det visar med all tydlighet det som nu händer i Hammarby Sjöstad, där ett 50-tal av Skanska nybyggda lägenheter är angripna av mögel och därför måste saneras.

Från Byggnads sida har vi länge varnat för konsekvenserna av pressade byggtider. I Hammarby Sjöstad upptäcktes möglet innan någon hade flyttat in, men hur många hus byggs just nu där det kommer att upptäckas först när folk har flyttat in?

Hur många sjuka hus ska våra medlemmar tvingas bygga innan någon reagerar?

Anledningen till att vi nu skriver till Dig i egenskap av beställare är att vi vill peka på vad det får för konsekvenser om byggtiderna pressas alltför mycket. Vi vänder oss till Er som har upphandlingsansvar, ansvar för tidplaner, ansvar för arbetsmiljöplaner och arbetsmiljön under byggtiden. Vi vänder oss även till Er som är kvalitetsansvariga.

Vi vill diskutera hur alla – i synnerhet byggnadsarbetarna – i ett tidigt skede kan komma in i planeringsprocessen av ett bygge för att få in allas synpunkter på tidplaner, arbetsmiljöplaner, metod- och materialval och arbetsmiljöaspekter – under och efter byggtiden.

Samtidigt vill vi poängtera att vi inte har någonting emot korta byggtider om projektering, planering, material- och metodval är anpassade till den planerade byggtiden. Men det är de tyvärr sällan.

Varför vill vi då vara med?

Jo, för att ta tillvara humankapitalet inom byggbranschen. Vi måste se till att den yrkeskår som krympt med cirka 30 procent, och där medelåldern bland de aktiva ökat, ges en rimlig chans att klara sitt arbete åtminstone tills närheten av pensionsåldern.

Vi måste också se till att göra byggnadsarbetet till ett attraktivt alternativ när det gäller ungdomarnas yrkesval för att förnya kåren och behålla yrkeskompetensen. Det handlar med andra ord om att hävda byggbranschen i konkurrensen om ungdomarna som kommer ut på arbetsmarknaden, för att förebygga utslagning av byggnadsarbetare och arbetsledare samt att höja kvaliteten på det vi producerar.

Vi måste också ta död på uppfattningen att det är byggnadsarbetarens löner som är orsaken till de höga produktionskostnaderna. Där är sanningen den att byggnadsarbetarnas löner idag är fullt ut jämförbara med industriarbetarlönerna.

I en uppmärksammas och mycket intressant artikelserie i Dagens Nyheter har vi också kunnat läsa vad andra i branschen anser om de pressade byggtiderna.

- Beställarnas kunskaper brister redan i planeringen av ett nybygge. Av ekonomiska skäl bestämmer de alldeles för kort byggtid. De saknar kunskap om hur lång tid ett nybygge tar vilket får förödande konsekvenser för hela byggbranschen.

Det säger planeringskonsultent Ervin Révai som tvingats säga nej till uppdrag på grund av de pressade byggtiderna. I sin undervisning för blivande byggnadsingenjörer och arbetsplatsledare på Tekniska Högskolan, KTH, i Stockholm uppmanar han eleverna att våga protestera mot de allt kortare byggtiderna redan i planeringen av ett nybygge.

Ervin Révai har nästan 40 års erfarenhet av branschen och flera gånger har han av sagt sig uppdrag därför att han vägrat ställa upp på en alltför pressad byggtid.

- Beställarna tror att man gör stora vinster om hyresgästerna kan flytta in en eller två månader i förtid. De påstår att man kan förlora så mycket i kapitalkostnader när de måste låna pengar för de två månaderna. Men hur mycket pengar förlorar inte entreprenörerna och beställarna på förlorad kvalitet, frågar han sig i Dagens Nyheter.

I en analys i Dagens Nyheter ger Lotta Samec en annan förklaring till den situation som nu uppstått:

- Det finns en kraftig obalans mellan högkonjunktur och lågkonjunktur som orsakar en ond cirkel. Under en lågkonjunktur byggs inte mycket. Många företag slås ut. Byggjobbarna sägs upp och skaffar andra jobb.

Produktionsapparaten skruvas isär och försvinner. När högkonjunkturen kommer slår bostadsbristen till och det ställs höga krav på snabbt bostadsbyggande. Då blir det fruktansvärt dyrt att montera ihop det som raserats.

- I skarven mellan den förra hög- och lågkonjunkturen i början av 90-talet hördes röster från politikerna om att det bästa vore att ha lite is i magen och våga bygga även i en lågkonjunktur. Kanske det, med då krävs kraftfull politisk vilja och en annan inställning från byggherrarna, skriver hon.

Från Byggnads sida vill vi också bjuda in alla som är involverade i byggprocessen att delta i diskussionen och förhoppningsvis komma med ideér om hur vi tillsammans kan skapa en rimlig arbetsmiljö och förhindra utslagning på grund av stress och belastningsskador.

Slutligen vill vi vädja till Er beställare att tänka på byggnadsarbetarna nästa gång Ni gör en beställning.

Och till er som är involverade på alla nivåer i byggverksamheten vill vi rikta en uppmaning att inte göra några utfästelser om när ett byggprojekt beräknas vara färdigt att tas i bruk. (Det är dessvärre mer regel än undantag att beställarna anger datum innan de ens gjort beställningen.)

Låt byggprocessen ta den tid den behöver, det är en förutsättning för en acceptabel arbetsmiljö samt att det höjer kvaliteten på produktionen.

Vi vill arbeta under drägliga förhållanden, bevara vår yrkes stolthet och lämna ett färdigt bygge med gott samvete.

Vi ber Er också informera Era underorganisationer att tänka på vad konsekvenserna kan bli av alltför pressade byggtider!

Vi ser framemot en ökad förståelse från er sida. Tack på förhand!

Med vänlig hälsning,

Ove Bengtsberg
Ordförande i Svenska Byggnadsarbetarförbundet